

Broedvogels van de Westplaat in 2022 Gemeente Westvoorne

Mededelingnummer VWG 2022-343

natuurstudie | natuurbeleving | natuurbescherming

Natuurvereniging Hollandse Delta
een afdeling van de KNNV

Auteurs: Tom van Wanum, Theo Briggeman,
Ad 't Hart & Henk Walbroek

Rapportage broedvogels en verstoringsonderzoek van de Westplaat in Oostvoorne (gemeente Westvoorne)

Een publicatie van de Vogelwerkgroep van de Natuurvereniging Hollandse Delta.

Mededelingennummer VWG 2022/343
Gepubliceerd: december 2022

Auteurs: Tom van Wanum, Theo Briggeman, Ad 't Hart & Henk Walbroek

Tellers:

Bert van Dijk, Jacqueline Vliegthart, Tom van Wanum.

Verstoringsgroep:

Mieke van Aken, Tineke Ammerlaan, Ad v. d. Berge, Jan Alewijn Dijkhuizen, Nico Enthoven, Martijn Groenendijk, Gerard Groeneveld, Ad 't Hart, Irene Kooman, Arie Kraak, Jan Snoeij en Henk Walbroek.

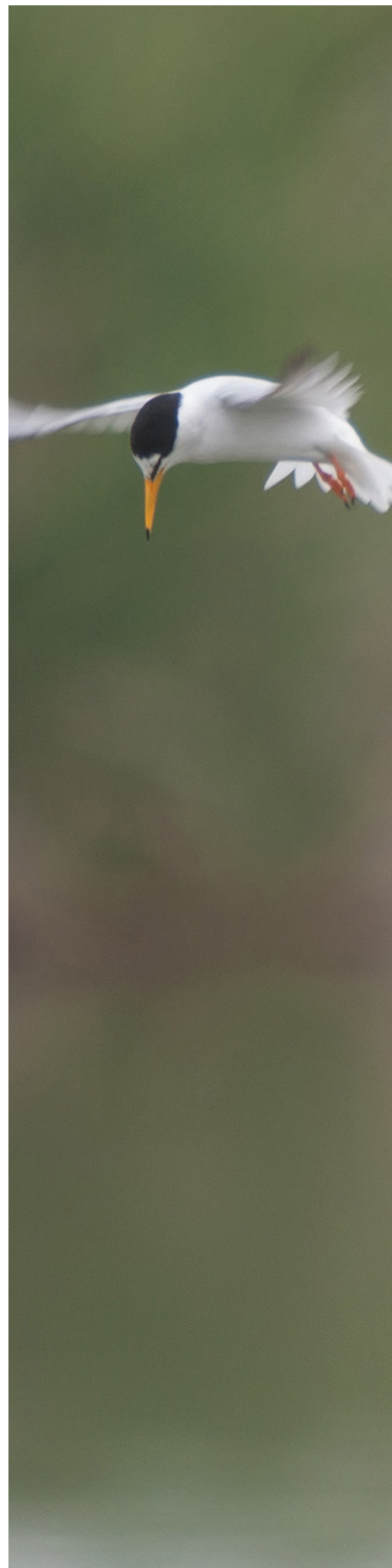
Omslagfoto: De Westplaat (Foto: Tom van Wanum)

Vormgeving: Peter Vermaas

Secretariaat: Peter Vermaas,
Schudegge 17, 3224 BP Hellevoetsluis. Telefoon: 0181-324058.
E-mail: secretaris@hollandsedelta.knnv.nl

© KNNV Hollandse Delta

Inhoudsopgave

2	Broedvogelinventarisatie
3	Gebiedsbeschrijving
5	Werkwijze
7	Resultaten in soorten en cijfers
10	Korte evaluatie broedvogels
10	Verstoringsonderzoek
11	Het onderzoek
11	De tellingen
12	Resultaten broedvogel- en verstoringsonderzoek van strandbroeders op het westelijke deel van de Westplaat.
13	Broedvogels
13	Verstoring
14	Literatuur
15	Bijlagen

Broedvogelinventarisatie

Gebied: Westplaat

Teljaar: 2022

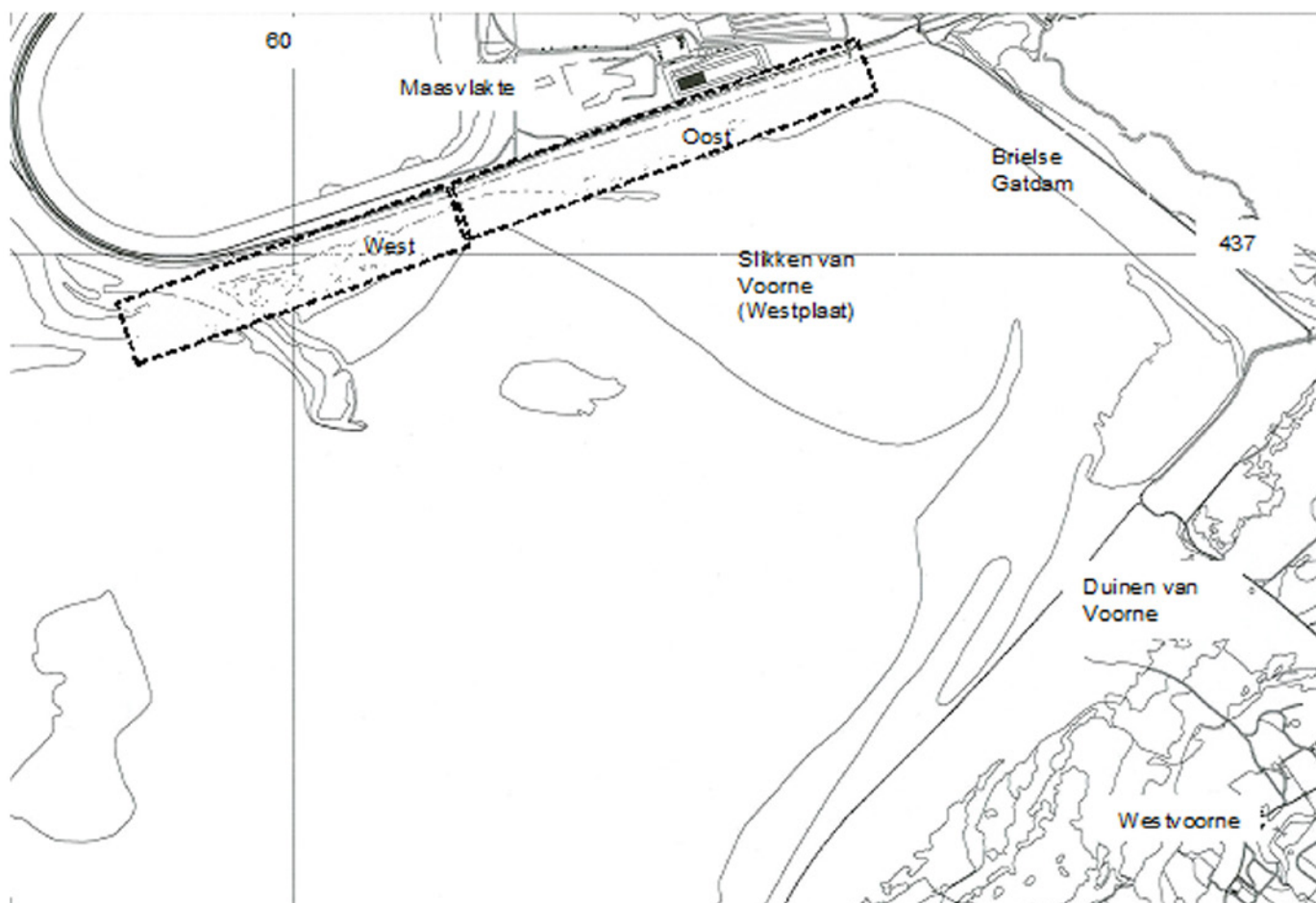
Opdrachtgever : Zuid-Hollands Landschap (beheerder/pachter).

Opdracht: Inventarisatie van broedvogels en verstoringen van strandbroeders in het gebied "tussen de palen" gelegen in het westelijk deel van het onderzoeksgebied.

Gebied: Topogr. krt. 36 – Atlasblok 38 – KM-blok 5
Topogr. krt. 37 – Atlasblok 31 – KM-blokken 31+32+33.

Noord = Waterkering van de Maasvlakte (zuidzijde).
Zuid = Slikken van Voorne met Westplaat en de zee.
Oost = Fietspad over Brielse Gatdam.
West = Slufterstrand Maasvlakte.

De in de tekening hieronder gemarkeerde sectoren, vormen het op broedvogels geïnventariseerde gebied

figuur 1

Gebiedsbeschrijving

Een langgerekte strook kunstmatig aangelegd duinterrein, met daaraan grenzend een schor, slikken en zandbanken/strand. Het profiel komt sterk overeen met elk aan zee grenzend jong duinterrein.

Het schor grenst aan een wadachtig gebied (Slikken van Voorne) en de zee. Langs het schor ligt een strook grond met een wandelpad en aan weerszijde daarvan bosschages. Deze bosschages liggen aan de noordzijde van het wandelpad steil op tegen het talud van de waterkering van de Maasvlakte.

Westelijk van de Slikken en zuidelijk van de Kleine Slufter is de zee met strand en zandplaten. Het schor spoelt vrijwel alleen onder bij storm en zeer hoogwater.

Door de veranderde vegetatie is het lastig de vele geulen goed te zien en bij het lopen is goed opletten noodzaak.

Eén enkel wandelpad loopt in de lengte richting door het oostelijke gedeelte, van het fietspad op de Brielse Gatdam tot aan de vroegere kijkhut "Bonte Piet".

Deze kijkhut is enige jaren geleden na instorting vervangen door een stalen kijkscherm dat echter in 2021 ook is omgevallen en toen definitief is verwijderd.

© Hugo van der Slot
Het inmiddels verwijderde kijkscherm

Tijdens dit telseizoen heeft ZHL besloten het pad af te sluiten ter hoogte van het eerste (houten) kijkscherm.

Het pad is afgezet met prikkeldraad en takkenbossen. Tijdens de telling van 2022 hebben we deze hindernis nog kunnen nemen maar de verwachting is dat dat in 2023 niet meer mogelijk zal zijn. Een deel van de altijd gelopen en getelde route is dan onbereikbaar geworden.

Nachtegaal Foto: Tom van Wanum

Het afgesloten pad langs de Westplaat. Fotograaf: Tom van Wanum

Het oostelijke deel van het gebied heeft een wandelpad met smalle- en bredere stroken met:

- Struiken, zoals; wilg, braam, vlier, duindoorn, vuilboom, wegedoorn, rozen, kardinaalshoed, kornoelje.
- Bomen, zoals; wilg, abeel, populier.
- Planten, zoals; heelblaadje, koninginnekruid, brandnetel, watermunt, duinriet, biezen e.a.

Samen met het aangrenzende schor en de hoger gelegen waterkering (kwel) kan dit gebied als drassig worden gekenmerkt. De struikenpartijen zijn vrijwel overal ondoordringbaar, met her en der een solitair staande boom of een groepje bomen met een maximale hoogte van ca. 8 m.

Het westelijk deel bestaat uit al of niet kunstmatig aangelegde duinen en duintjes, begroeid met biestarwegras, helmgras en duindoorns. Dit terrein is niet vrij toegankelijk en onbegaanbaar door de dichte begroeiing met duindoornstruiken en soms een steile glooiing.

Dit gedeelte is de afgelopen jaren erg veranderd. Door invloed van wind en zee zijn de duinen op de plaat nagenoeg verdwenen maar er ontwikkelen zich embryonale duinen op die plek. De plaat breidt zich wel uit naar het zuiden die langzaam wat hoger wordt. Duinvorming vindt plaats tegen het steile gedeelte en op verschillende plaatsen is sprake van begroeiing, zeker aan de zuidkant van de plaat.

Westelijk naast het Natura 2000 gebied heeft zich de laatste jaren een badstrand en een kite-surf plek ontwikkeld. In het gebied zijn 2 slenken die met hoogwater vol lopen wat ideaal is voor de badgasten maar vooral ook voor de kitesurfers.

Daardoor wordt het gebied in toenemende mate steeds drukker door de kite-surfers en badgasten. Dat geeft een grote druk op de broedvogels in het Natura 2000 gebied.

Werkwijze

Het gebied is dit voorjaar geïnventariseerd op broedvogels. De tellingen zijn uitgevoerd conform de richtlijnen van de Handleiding Sovon Broedvogelonderzoek uit 2016 (Vergeer et al 2016).

De inventarisatie is vooral op basis van vogelzang uitgevoerd. Het is een dicht begroeid gebied waarin vogels zich vaker laten horen dan zien. Kennis van de geluiden is dus noodzakelijk.

Bij de tellingen van voorgaande jaren werd er in westelijke richting over het pad gelopen en vanaf de Lyondell hut over de weg terug naar de parkeerplaats.

Dit deel van de route leverde eigenlijk geen nieuwe waarnemingen op omdat de aanwezigheid van vogels al was genoteerd tijdens het aflopen van het pad.

Om die reden is besloten de auto's zo te parkeren dat de terugweg al stapvoets rijdend en met de raampjes open afgelegd kon worden.

Tijdens het invoeren bleek inderdaad dat vrijwel alle vogels die we tijdens het rijden hoorden al ingevoerd waren tijdens het lopen.

Figuur 2 Het geïnventariseerde gebied met de Lyondell-hut (ster) en parkeerplaats (P.)

Het westelijke deel van het gebied, het strand vanaf de Lyondell hut is door de strandbroederwerkgroep van de NHD geïnventariseerd, met name op strandbroedende soorten (zie het hoofdstuk over het verstoringsonderzoek van dit rapport).

Een telling duurde gemiddeld 3 uur en de waarnemingen werden middels de app Avimap direct ingevoerd.

Tijdens het lopen werden alle vogels geteld die een binding vertoonden met het terrein. Overvliegende vogels zijn dus niet meegeteld. Er is geteld op:

22 maart	13 april	24 april	13 mei	23 mei	4 juni	4 juni	14 juni
07:57	07:51	06:18	06:34	06:12	06:14	07:00	06:08
12:12	10:26	08:48	08:21	08:20	08:25	21:09	08:38

teldata met tijden broedvogelinventarisatie Westplaat Oost 2022

Bergeend. Foto: Tom van Wanum

Resultaten in soorten en cijfers

Tabel 1. Waargenomen soorten in territoria per maand met hoogste broedcode volgens de Handleiding broedvogels van Sovon Telgebied 4838, Slikken van Voorne Noord BVK XVII

2022	22-mrt	13-april	24 april	13 mei	23 mei	4 juni	4 juni	14 juni		
	07:57	07:51	06:18	06:34	06:12	06:14	07:00	06:08		
	12:12	10:26	08:48	08:21	08:20	08:25	21:09	08:38		
Bezoeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8		
Bezoektype	ochtend	zonop	zonop	zonop	ochtend	ochtend	nacht	ochtend	aantal territoria	Hoogste broed-code
Bergeend	1				2	8			2	3
Blauwborst		1	5	1	2			1	6	2
Blauwe Reiger			1							1
Braamsluiper			5			2		2	3	2
Bruine Kiekendief		1				1				1
Buizerd								1		1
Cetti's Zanger	8	13	9	6	7	4		4	13	2
Dwergstern						1			1	5
Ekster		1			2					1
Fazant	1									2
Fitis		30 (2)	27	23 (2)	22 (1)	15		10	38	2
Gaai		1	1		1					2
Goudvink	1	1	1		1				1	2
Grasmus			4	6	4	2		2	7	7
Graspieper	1									2
Grote Bonte Specht	1								1	2
Grote Stern						6			6	3
Havik					1					1
Heggenmus	22 (2)	18	1 (1)	5	5	5		5	23	2
Houtduif			1			1		3	2	2
Keep		1								1
Kneu	12	12	12	4	4	3		9 (1)	10	9
Koekoek								1		1
Koolmees	4	2	2	1	1			6	7	12
Merel	7	2	2	1	3	3		9	9	7
Nachtegaal		24 (2)	46 (1)	19 (2)	20 (1)	19		11 (1)	29	2
Pimpelmees	1	1						1	1	7
Putter					3			4	4	2
Rietgors	1				1			1	1	2
Rietzanger		1	2	2	1	1		1	3	2
Roodborst	5	2			1				1	2
Roodborsttapuit		1								1
Scholekster					2	1	3	1	3	15
Spotvogel						1		2	3	2
Staartmees	1									1
Tjiftjaf	31	27	25	15	21	21		12	32	2
Tuinfluit					4	2		2	5	2
Tureluur								1		2
Turkse Tortel								1		1
Vink	3	2						1	1	2
Winterkoning	20	22 (1)	35	14 (1)	26 (2)	26 (1)		23 (1)	40	7
Witte Kwikstaart					1					3
Zanglijster	4 (1)	(1)		1	1 (1)	2		3	4	14
Zwarte Kraai	1									2
Zwartkop		9	26	14 (1)	3	1		9	27	7

Tabel 2: aantal territoria per soort westelijke deel Westplaat 2022

Soort	Territoria	Soort	Territoria
Bergeend	2	Nachtegaal	29
Blauwborst	6	Pimpelmees	1
Braamsluiper	3	Putter	4
Cetti's Zanger	13	Rietgors	1
Dwergstern	1	Rietzanger	3
Fitis	38	Roodborst	1
Goudvink	1	Scholekster	3
Grasmus	7	Spotvogel	3
Grote Bonte Specht	1	Tjiftjaf	32
Grote Stern	6	Tuinfluit	5
Heggenmus	23	Vink	1
Houtduif	2	Winterkoning	40
Kneu	10	Zanglijster	4
Koolmees	7	Zwartkop	27
Merel	9		

Tabel 3: aantal territoria in de periode 2010 – 2022 Zichtbaar is de trend in die periode, een toename ten opzichte van 2021 (groen), gelijk gebleven (geel) of gedaald (rood).

soort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grauwe Gans	4	1	2	1	1	8	8	4	1	2	0	0	0
Bergeend	1	18	35	20	20	22	20	20	15	20	15	15	2
Wilde Eend	2	3	2	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0
Gele Kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Bruine Kiekendief	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	0
Havik	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Buizerd	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0
Fazant	11	9	9	8	3	6	5	8	9	5	2	1	0
Meerkoet	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Scholekster	5	5	4	2	3	3	6	7	13	7	2	3	3
Kluut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Bontbekplevier	2	2	0	0	0	0	0	0	0	4	4	3-5	0
Dwergstern	0	0	0	0	0	0	0	0	43	4	11	3	1
Grote stern													6
Holenduif	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Houtduif	2	2	1	2	4	1	1	1	2	2	3	5	2
Bosrietzanger	3	0	5	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Koekoek	1	1	1	1	1	0	3	1	0	0	1	2	0
Grote Bonte specht	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Oeverzwaluw	183	183	15	15	14	26	30	81	0	0	0	0	0
Graspieper	4	4	3	3	1	3	1	3	1	3	3	1	0
Witte Kwikstaart	0	0	2	2	1	2	0	1	1	1	1	1	0
Winterkoning	12	12	10	16	5	15	27	28	25	31	19	20	40
Heggenmus	27	27	18	30	14	14	30	35	29	30	23	15	23
Roodborst	1	1	0	0	0	0	0	0	3	2	1	1	1
Nachtegaal	20	20	21	25	27	28	34	29	18	10	32	23	29
Blauwborst	17	17	6	10	6	6	11	7	7	4	5	7	6
Roodborsttapuit	2	2	1	3	0	2	1	0	0	0	2	0	0
Merel	11	11	9	15	19	21	13	13	13	14	12	14	9
Zanglijster	0	0	0	0	0	3	0	0	1	2	1	6	4
Cetti,s zanger	0	0	0	1	3	1	2	4	6	6	5	3	13
Sprinkhaanzanger	2	2	3	1	3	0	2	3	3	4	1	0	0
Rietzanger	6	6	5	6	4	5	11	5	9	6	1	5	3
Spotvogel	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	3
Kleine Karekiet	5	5	9	10	9	5	13	3	8	6	4	7	0
Braamsluiper	12	12	5	4	8	8	4	12	8	7	5	3	3
Grasmus	15	15	15	15	10	14	9	12	14	8	6	6	7
Tuinfluit	5	5	10	6	6	7	6	5	8	4	4	4	5
Zwartkop	11	11	16	17	15	18	18	18	14	12	19	22	27
Tjiftjaf	11	11	10	14	14	15	24	16	15	15	13	15	32
Fitis	81	81	61	59	54	56	56	42	45	28	20	37	38
Staartmees	1	1	0	0	0	0	1	0	2	0	1	1	0
Pimpelmees	2	2	0	1	0	1	1	2	4	2	2	3	1
Koolmees	5	5	3	5	0	1	8	6	3	5	4	7	7
Boomkruiper	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Ekster	14	14	4	5	4	6	5	2	2	2	3	1	0
Zwarte Kraai	2	2	0	2	1	0	1	1	0	2	1	0	0
Gaai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Roodmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Vink	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Putter	7	7	8	5	3	6	6	6	4	3	4	5	4
Kneu	52	52	15	43	31	32	25	31	20	19	12	15	10
Goudhaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Goudvink	4	4	4	3	1	1	1	3	4	2	3	2	1
Rietgors	10	10	3	11	3	2	3	5	9	7	4	3	1

Korte evaluatie broedvogels

Uit het voorgaande overzicht blijkt dat er zoals ieder jaar weer stijgers en dalers zijn.

De dalers zitten veelal onder de grondbroeders en de vogels die meer gebonden zijn aan het riet. De stijgers broeden vooral in het dichte struweel en de bomen.

Zorgelijk is de enorme daling van de bergeend, nu nog twee territoria. Ook de bergeenden in de Vogelvallei op de Maasvlakte hebben dit jaar geen jongen grootgebracht.

De bruine kiekendief was dit jaar wel aanwezig maar werd slechts 2 maal gezien. Waarschijnlijk kwam de soort dus niet tot broeden. Ook de havik is maar éénmaal gezien en heeft niet gebroed.

Tijdens de monitoring van deze gebieden hebben wij diverse keren een vos gezien waarbij eenmaal de vos ons tot op een paar meter niet in de gaten had. De vele sporen in het zand laten zien dat er meerdere vossen op de Slikken aanwezig zijn. Of dat de oorzaak is van het vrijwel ontbreken van territoria van eenden, ganzen en misschien ook wel van de bruine kiekendief kunnen we niet bewijzen maar het vermoeden is wel sterk.

Tijdens het tellen vanaf de Lyondell hut rende een vos luid blaffend over het strand.

Ook de soorten die vooral in het riet nestelen zoals de kleine karekiet, de rietzanger en de rietgors laten een afname zien. Naar de oorzaak kunnen we alleen gissen. Wellicht dat de kwaliteit van het riet ermee van doen heeft.

Verder zal ook het veranderende landschap (andere begroeiing) een rol kunnen spelen in het verdwijnen van sommige broedvogelsoorten.

De stijgers moeten we vooral zoeken in de soorten van het dichte struweel. Nachtegaal, winterkoning, heggemus, Cetti's zanger zijn hier voorbeelden van.

Dat we tijdens het tellen overspoeld werden met de zang van de tjiftjaf mag blijken uit de toename van het aantal territoria, van 15 naar 32!

Het treffen van 6 territoria van de grote stern is ook weer een opsteker. Van de grote sterns zijn er voorts nog 7 exemplaren met vogelgriep gevonden.

Samengevat kan wel worden gesteld dat het aantal broedende soorten op de Westplaat is gedaald van 42 soorten in 2021 naar 29 soorten in 2022.

Tot slot:

- Hebben we regelmatig jonge konijnen gezien
- Troffen we 5 rupsen van de grote beer vlinder aan
- Zijn we tweemaal op vergunning gecontroleerd (1 maal door een BOA en 1 maal door de politie).
- Hoorden we op 13 april nog een roepende keep
- Kan er niet meer geparkeerd worden op de vaste parkeerplek bij de Brielse Gatdam
- Blijft het een heerlijk gebied om te mogen tellen.

Verstoringsonderzoek

Mede op verzoek van de gemeente Rotterdam hebben medewerkers van de Natuurvereniging Hollandse Delta (NHD) tijdens het broedseizoen van de strandbroedende vogelsoorten in het westelijk deel van de Slikken van Voorne (het gebied "tussen de palen", figuur 2)) de territoria van deze strandbroeders in samenhang met de verstoringen die het broedsucces negatief kunnen beïnvloeden in kaart gebracht. Daarbij wordt enerzijds gedacht aan kitesurfers die vanaf de parkeerplaatsen op de Maasvlakte langs de palenrij naar zee lopen, c.q. zich in het gebied zouden kunnen begeven, zonder dat dit is toegestaan. Anderzijds beoogt dit onderzoek ook inzicht te geven in andere vormen van recreatie die zich langs de palenrij naar zee begeven dan wel op niet legale basis het gebied tussen de palen betreden

Het gebied "tussen de palen" is Natura2000 -gebied en gelegen in de gemeente Westvoorne. Het gebied wordt gepacht door het Zuid-Hollands Landschap en is bij deze organisatie in beheer. Het gebied grenst in het NW aan het Slufterstrand, gelegen in de gemeente Rotterdam.

Het onderzoek

Het onderzoek is zodanig ingericht dat verschillende variabelen zijn meegenomen in de resultaten: verschillende weersomstandigheden, weekend- en door-de-weekse recreatie.

De periode waarin dit onderzoek plaatsvond komt overeen met de datumgrenzen die Sovon Vogelonderzoek Nederland hanteert voor broedterritoria van een aantal strandbroeders, tussen eind april en medio juli. Het onderzoek heeft zich gericht op de soorten die eerder ook op deze locatie hebben gebroed: bontbekplevier, strandplevier, scholekster en dwergstern. Gestart is dit jaar in de laatste week van april en is doorgegaan door tot 10 juli (zie tabel 4).

Om de mogelijke verstoringen zo breed mogelijk in kaart te brengen zijn er wekelijks twee bezoeken aan het terrein gebracht. Eén gedurende het weekend en één tijdens de werkdagen.

In de onderzoeksperiode zijn momenten gekozen waarbij verschillende weersomstandigheden de aard van recreatie kunnen beïnvloeden. De onderzoeken zijn met behulp van telescopen en verrekijkers vanuit twee observatiepunten uitgevoerd (figuur 2).

In het begin van het onderzoek is geëxperimenteerd met het plaatsen van een ijzeren kooi op de plaats waar een bontbekplevier haar nest maakte c.q. leek te gaan maken. De gedachte hierbij was op deze wijze predatie door de vos te voorkomen en een verstoringbron zoveel als mogelijk uit te sluiten. De twee ondernomen pogingen mislukten evenwel. Bij de eerste kooi kwam de vogel na plaatsing niet meer terug, de tweede kooi met nest werd verlaten nadat verschillende wandelaars langere tijd in de nabijheid van de kooi (buiten de palenrij) bleven hangen. De bontbekplevier keerde daarna niet meer terug. Daarna is voor de rest van het onderzoek afgezien van het gebruik van kooien.

Om een goed overzicht over het gehele gebied te krijgen, hebben de waarnemers op de teldagen telkens 1,5 uur op twee verschillende locaties geobserveerd zodat het gehele onderzoeksgebied is waargenomen.

De verschillende verstoringbronnen zijn aan de hand van een vast protocol (bijlage) geïnventariseerd opdat alle medewerkers op eenzelfde wijze deze verstoringen inventariseerden en konden vastleggen welke invloed deze verstoringbronnen op de vogels hebben gehad.

De tellingen

Het gebied tussen de palen is in 2022 in totaal 22 keer bezocht. Het gaat om de volgende data met bijbehorende omstandigheden:

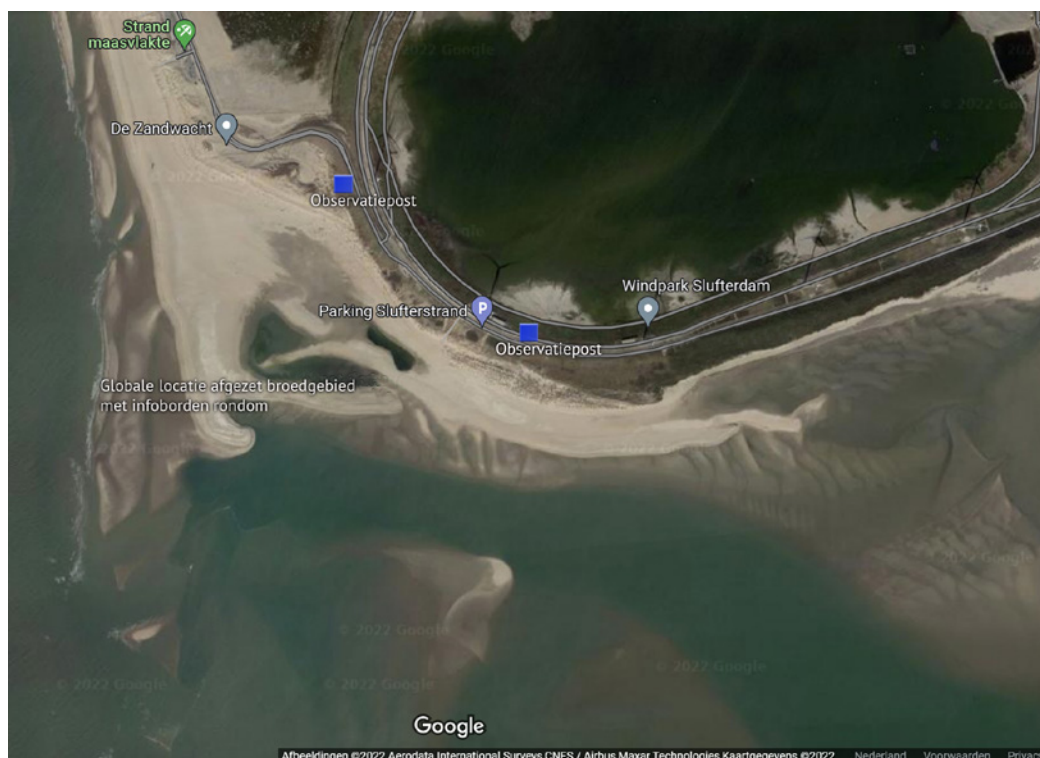
Tabel 4: teldata verstoringsonderzoek met bijbehorende tijdvakken, weersomstandigheden, windrichting, windkracht en getijde-omstandigheden.

Datum	Dag	Tijdvak	Weertype	Temperatuur	Wind	Windkracht	Eb/Vloed
22-apr	vrijdag	08.00-09.30	zonnig	11	O-NO	4	hoog
26-apr	dinsdag	11.00-12.30	halfbewolkt	11	N-NO	3	laag
27-apr	woensdag	14.00-15.30	halfbewolkt	11	N-NO	3	hoog
8-mei	zondag	08.00-09.30	zonnig	11	NO	4	afgaand
10-mei	dinsdag	09.00-10.30	bewolkt	18	Z	4	hoog
11-mei	woensdag	13.00-14.30	zonnig	17	W-ZW	5	afgaand
14-mei	zaterdag	13.30-15.00	zonnig	17	W	3	opkomend
18-mei	woensdag	13.30-15.00	zonnig	18	NW	3	afgaand
22-mei	zondag	12.00-13.30	zonnig	19	W	1	laag
24-mei	dinsdag	13.15-14.45	bewolkt	16	W	5	afgaand
28-mei	zaterdag	13.00-14.30	halfbewolkt	15	NW	4	opkomend
1-jun	woensdag	13.00-14.30	halfbewolkt	17	NW	4	afgaand
6-jun	maandag	10.00-11.30	halfbewolkt	16	W-ZW	6	afgaand
12-jun	zondag	10.30-12.00	zonnig	18	W	3	opkomend
14-jun	dinsdag	09.00-10.30	zonnig	19	Z	2	laag
19-jun	zondag	10.00-11.30	regen	17	N	4	afgaand
22-jun	woensdag	12.00-13.30	zonnig	22	N	4	afgaand
25-jun	zaterdag	10.00-11.30	bewolkt	17	ZW	2	opkomend
28-jun	dinsdag	10.00-11.30	zonnig	17	Z-ZW	4	laag
3-jul	zondag	13.30-15.00	Zonnig	20	W	4	opkomend
5-jul	dinsdag	10.30-12.00	halfbewolkt	17	Z-ZW	4	opkomend
10-jul	zondag	09.00-10.30	halfbewolkt	19	NW	3	opkomend

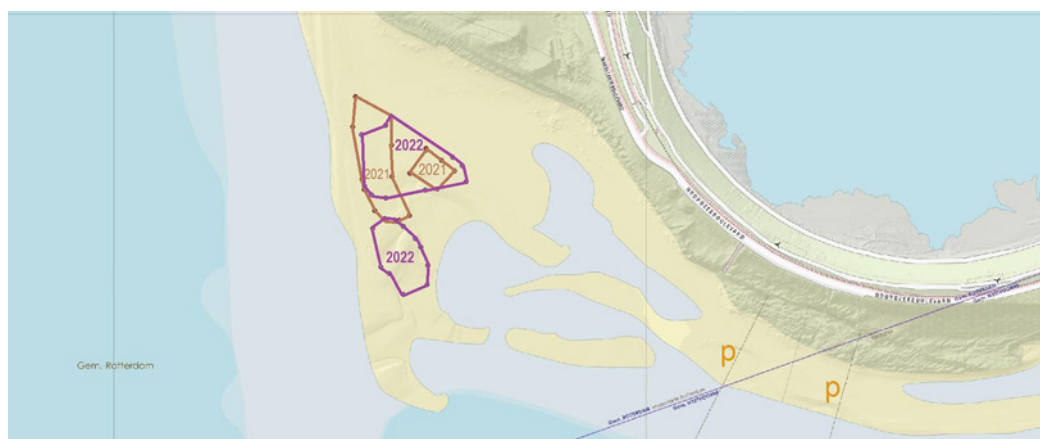
Resultaten broedvogel- en verstoringsonderzoek van strandbroeders op het westelijke deel van de Westplaat.

Figuur 3: Het onderzoeksgebied op de ZW- punt van Maasvlakte2

Figuur 4: Locatie onderzoek en bescherming strandbroeders op het Slufterstrand (bron Google maps, bewerking NHD)

Figuur 5: Locatie beschermd broedgebied en gebied tussen de palen (p)

Broedvogels

Van de op het strand broedende soorten zijn er in 2022 7 broedpogingen van de bontbekplevier vastgesteld (op nestkaart ingevoerd). Een paar bracht 2 jongen groot, de rest van de broedpogingen leidde niet tot een positief resultaat. De scholekster kende drie broedsels die alle mislukten door predatie van de vos. De dwergstern en strandplevier broedden dit jaar niet in het gebied 'tussen de palen'.

De vos struint door het hele gebied en richt veel schade aan bij de vogels die daar broeden en foerageren.

Sinds een jaar of drie worden er ook geen juveniele bergeenden en ganzen meer waargenomen (Briggeman et al 2022). Ook dat heeft waarschijnlijk (mede) met predatie door de vos te maken. Doodgebeten ganzen en eenden worden hier sindsdien met enige regelmaat gevonden. Op de aangrenzende Maasvlakte werden in 2022 44 vossen vastgesteld die onder meer in de daar gevestigde meeuwenkolonies veel jongen hebben gedood.

Verstoring

Ofschoon de Slikken van Voorne/Westplaat voor recreatie niet toegankelijk zijn, is er soms toch sprake van verstoring door wandelaars. Omdat in dit gebied met regelmaat toezicht wordt gehouden door BOA's en politie, is hier de verstoring door recreanten getalsmatig van beperktere omvang dan bijvoorbeeld op het naastgelegen Slufterstrand. Ook de plaatsing van een camera in het gebied leidt ertoe dat de toezichthouders sneller kunnen ingrijpen.

De projectgroep strandbroeders heeft een aantal maal verstoringen vastgesteld. Deze zijn in tabel 5 weergegeven. Daarbij is aan de recreanten ook voorlichting gegeven over het doel van het betredingsverbod.

Verstoringen door recreanten (vaak met honden langs de palenrij) zorgen voor veel onrust. Ook kites, die ongeveer 75 tot 100m van de palen in een groep zitten en regelmatig langs vogels op het strand kiten, geven onrust. Zo gauw men van de weg naar beneden loopt, worden de vogels onrustig, gaan van het nest af en duurt het enige tijd voor ze terug zijn. Als dat in combinatie met andere verstoringen plaatsvindt, zoals wandelaars en honden, kan dat uiteindelijk tot het mislukken van het broedsel leiden c.q. predatie van jonge vogels.

Tabel 5: cohorten getelde kitesurfers, wandelaars en badgasten in het gebied "Tussen de palen".

Datum	Kiters	Wandelaars	Badgasten
22-apr	>40	<10	<10
26-apr	>40	<10	<10
27-apr	>40	<10	<10
8-mei	<40	<10	<10
10-mei	<20	<10	<10
11-mei	<20	<10	<10
14-mei	<20	<10	<10
18-mei	<20	<10	<10
22-mei	<20	<20	>20
24-mei	<40	<10	<10
28-mei	<20	<10	<10
1-jun	<20	<10	<10
6-jun	>40	<10	<10
12-jun	<20	<20	<10
14-jun	<20	<10	<10
19-jun	<20	<10	<10
22-jun	<20	<10	<10
25-jun	<20	<10	<10
28-jun	<20	<10	<10
3-jul	>40	<10	<10
5-jul	<20	<10	<10
10-jul	<20	<20	<10

Geconcludeerd kan worden dat er met enige regelmaat nog sporen van wandelaars c.q. honden worden aangetroffen. Ook worden wandelaars met of zonder honden in het gebied of op de grens ervan waargenomen. Tevens is sprake van loslopende honden (zie tabel 6, bijlage 2).

Wandelaars en/of honden vormen in essentie de belangrijkste bron van verstoring.

Voorts moet voorkomen worden dat (groepen van) kites zich langs de grens van het gebied naar zee begeven c.q. over het strand naar andere kites lopen. Ook dat leidt tot verstoringen.

Literatuur

Briggeman, T.C.M. Lok, T. van Wanum (2022). Een opvallende toename van de bergeend op de Slikken van Voorne. In de Branding, 2022/3, pag. 1-5. Natuurvereniging Hollandse Delta.

Vergeer J.W., van Dijk, A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Walbroek, H. (2021) Broedvogels van de Westplaat in 2021. KNNV afdeling Hollandse Delta, Vogelwerkgroep Mededeling 327.

Bijlage 2 : Verstoringen Westplaat West (tussen de palen).

Tabel 6. Verstoringen strandbroeders in het westelijk deel van de Westplaat ("Tussen de palen") naar datum, verstoringsbron en vorm van verstoring.

Datum	Verstoringsbron	Aard verstoring	Soort	Mate van verstoring
22 april	O	Vos		
22 april		Sporen van wandelaars in het gebied		
26 april	W	Sporen wandelaars in het gebied.	Nest BPL	
27 april	O	Vos		
	W	Sporen van wandelaars in het gebied		
8 mei	W, H	Wandelaar met hond, 10 minuten	BPL op nest	Vogels opgevolgen van nest
10 mei	O	DS verjaagd door meeuw.	BPL op nest	DS vlogen weg van de vloedlijn.
		Zwarte Kraai vloog 15 minuten over nesten		BPL kwartier van nest af
11 mei	K	Groep van 12 koters en 1K liep over strand naar groep koters	BPL	5 minuten durende verstoring
14 mei	--	geen	1 BPL nest bezet	ander nest niet meer te vinden
22 mei	O	Stel met SUP voer verboden gebied in	BPL	Nest onder de kooi is verlaten. Vogels komen later niet meer terug.
		Familie zoekt schelpen achter de palen		Nest onder de kooi is verlaten. Vogels komen later niet meer terug.
		Tot 2x toe wilden mensen door het verboden duingebied naar het strand afdalen		
1 juni	--		BPL	Kooi nog steeds leeg.
6 juni	K	Groep koters (100 meter van de palenrij) leidt tot verstoring	BPL	Vogels vliegen op
12 juni			2 BPL oostelijk van palen met 2 juv	
12 juni			6 DS	veel grote sterns, enkele met vogelgriep.
14 juni	2W		1 BPL met 1 juv	?
	2W		2 BPL met 2 juv	?
14 juni	2W		DS	Niet broedend, rondvliegend
			6 DS	
19 juni	10W		1 broedende BPL 3 broedende DS	Vogels verstoord
22 juni	2W met H 5 badgasten		BPL/Sc	Vogels verstoord
28 juni	Groep W	Vanaf strand duin op lopend	DS met 1 juv en 2 BPL	Opvliegende DS
3 juli	K	Ver weg op Slufferstrand		
5 juli	----	Zeer rustig	DS en BPL	Meeste vogels foerageerden in zee
10 juli	W met H	2 wandelaars met honden langs de palen	DS	Geen broedgevallen meer. Vogels vliegen op.

Soorten BPL=Bontbekplevier, DS=Dwergstern, SPL=Strandplevier, Sc=Scholekster
 Verstoringen K=Koters, H=Honden, W=Wandelaars, O=Overig (vermelden bij opmerkingen)
 Waarnemingsgebieden: Tussen de palen of afgezette deel op sluffer (+ marge van 10 meter)

Natuurvereniging Hollandse Delta

Ledenadministratie : Marianne op den Dries, Witte de Withplein 5, 3223 SM Hellevoetsluis ☎ 0181 – 318 329 ✉ ledenadministratie@hollandседelta.knnv.nl

Werkgroepen:

Insecten: Jaap van Elst
insectenwerkgroepHD@gmail.com
Natuur & Beleid: Piet Mout
knnvnatuurenbeleid@gmail.com
Paddenstoelen: Els Jonkers
paddenstoelenwerkgroepHD@gmail.com
Planten: Theo Hagendoorn
plantenwerkgroepHD@gmail.com
Vogels: Peter Vermaas
vogelwerkgroepHD@gmail.com
Zoogdieren: Jan Alewijn Dijkhuizen
janalewijnDijkhuizen@kpnmail.nl

Dagelijks Bestuur:

Voorzitter: Theo Briggeman
tbriggeman@upcmail.nl
Secretaris: Peter Vermaas
secretaris@hollandседelta.knnv.nl
Officiële stukken, verzoeken aan werkgroepen etc.
naar het adres:
Schudegge 17, 3224 BP Hellevoetsluis
Penningmeester: Ad Wennekes
penningmeester@hollandседelta.knnv.nl
Bestuursleden
Hans op den Dries
lunde06540@upcmail.nl
Erik Ketting
e.ketting6@upcmail.nl
Jos Schreiner
j.schreiner@upcmail.nl
Tom van Wanum
tomvanwanum@xs4all.nl

Internetsite KNNV afd. Hollandse Delta
<http://www.knnv.nl/hollandседelta>
Webmaster: John van der Knaap
webmaster@hollandседelta.knnv.nl
© Natuurvereniging Hollandse Delta

